

[Undervisningsministeren.]

pointgivende elevindtægter, der i 1938 gik fra 1 600 kr. til 2 600 kr., nu efter det gældende cirkulære af 1949 går fra 2 600 kr. til 4 800 kr. for elever fra landet, medens det ligger lidt højere for elever fra henholdsvis købstæderne og fra hovedstaden. Med hensyn til elevformuen lå satsen mellem 3 000 kr. og 7 000 kr., medens der nu i hvert fald ikke gives points for formuer, der ikke overstiger 10 000 kr. For forældres vedkommende er forholdet tilsvarende. I 1938 lå indtægtsgrænsen på 2 500—6 500 kr. og formuegrænsen på 4 000—20 000 kr.; i 1949 var disse tal steget til henholdsvis 6 000—10 000 kr. for landkommuners vedkommende, for købstæderne 7 500—11 500 kr. og for hovedstadens vedkommende 9 000—13 000 kr. i indtægt og 20 000—40 000 kr. i formue. Det er altså kun beløb, der ligger over de nævnte højeste beløb, der udelukker understøttelse.

I den kritik, der fremføres mod den nuværende ordning, ankes der ofte over, at man straffer de unge, der har sparet op af deres løn til anvendelse til køb af egen ejendom eller lignende, medens de, der bruger hele lønnen, belønnes med støtte. Men det er, såvidt jeg har forstået, ikke tilfældet. Reglerne går netop nu ud på, at opsparat formue ikke udelukker fra understøttelse, når den tænkes anvendt til grundlæggelse af egen bedrift eller lignende, og dette gælder også for formuer over 10 000 kr. Der tages i det hele ikke hensyn til egen formue, der ligger under 10 000 kr., og til formuer over dette beløb kun, hvis det er arv, gave eller lignende, en ordning, der dog vist må betegnes som meget lempelig.

Hvad besøget på høj- og landbrugsskoler angår, har der vel været en vis nedgang i de sidste år; det har der været diskuteret en hel del om. Jeg vil dog gerne sige, at når man taler om disse ting, må man ikke glemme, at besøget var ganske ekstraordinært højt i krigsårene, og en almindelig tilbagegang i forhold til tidligere almindelige tider har egentlig ikke fundet sted. Tallet lå således i 1949—50 på 8 735, medens det i årene 1936—37—1940—41 i gennemsnit pr. år var 7 842, og i årene 1941—42—1945—46 i gennemsnit 8 993; i året 1941—42 var besøget ganske ekstraordinært højt, nemlig 10 240. I 1946—47 har det været 9 685, i 1947—48 10 204 og i 1948—49 8 624.

Jeg vil gerne sige, at man i undervisningsministeriet er opmærksom på spørgsmålet om muligheden for en bedre og retfærdigere fordeling af understøttelserne, og man er herved særlig opmærksom på det af det ærede medlem hr. Axel Sørensen

omtalte forhold, at det kan virke noget uretfærdigt, at børn af mindre velstillede forældre, som er nødsaget til at påtage sig lønnet stilling, på grund af deres indtægt afskæres fra understøttelse, medens mere velstillede forældres børn, som ikke har nødig at påtage sig sådan lønnet tjeneste, får lettere og bedre adgang til understøttelse end de mindre velstillede.

Jeg har haft lejlighed til underhånden at tale med flere ærede medlemmer om denne sag, og det er mig iøvrigt bekendt, at et udvalg af højskolefolk og landbrugsskolefolk overvejer at stille forslag om ændring af reglerne til mulig opnåelse af en bedre fordeling. Vi vil i ministeriet stille os overordentlig velvilligt overfor ethvert forslag, der kan tjene dette formål, som interesserer os meget.

Det ærede medlem hr. Harald Nielsen har overfor mig fremdraget en sag, som tidligere har været omtalt her, nemlig spørgsmålet vedrørende præsternes adgang til at vælges som medlemmer af skolekommissionen i annekssognet. Det er jo ikke nogen ny sag her på rigsdagen. Forholdet ligger sådan, efter hvad der er oplyst overfor mig, at man ikke i kommissionen vedrørende skoletilsynsloven var opmærksom på, at den lov, man agtede at gennemføre, ville få til resultat, at en præst ikke kunne være medlem af skolekommissionen i et annekssogn, når han ikke boede der. Jeg erindrer, at sagen blev omtalt i folketingsudvalget inden lovens gennemførelse den 12. april 1949, men spørgsmålet bortfaldt, jeg husker ikke hvorfor; formodentlig har man ikke kunnet finde nogen udvej. Senere blev forholdet imidlertid fremdraget påny, dog ikke under folketingsdebatten om denne sag, men derimod i landstinget af det ærede medlem af landstinget hr. P. A. Poulsen. Og nu sidst har sagen været draget frem af det ærede medlem af landstinget hr. Krarup, som den 12. april 1950 stillede en forespørgsel desangående til tidligere undervisningsminister Bomholt.

Det er altså en tilsyneladende lille sag, som man har beskæftiget sig meget med, og da man har talt så meget om den her i rigsdagen, finder jeg det ikke nødvendigt at komme nærmere ind på den, men vil dog sige så meget, at loven er klar nok, og loven udelukker, at en præst kan vælges som medlem af skolekommissionen i annekssognet, i hvilket han ikke selv har bopæl, og jeg ser ikke, at man administrativt skulle kunne ændre noget ved denne sag, desværre.

Så kommer tanken frem om en ændring